

Stanovisko Výboru regionů ke sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Dialog s občanskou společností mezi EU a kandidátskými zeměmi

(2006/C 206/05)

VÝBOR REGIONŮ,

S OHLEDEM NA sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o dialogu mezi občanskými společnostmi Evropské unie a kandidátských zemí (KOM(2005) 290 v konečném znění);

S OHLEDEM NA rozhodnutí Evropské komise ze dne 29. června 2005 konzultovat toto sdělení v souladu s článkem 265 odst. 1 Smlouvy o založení Evropského společenství;

S OHLEDEM NA rozhodnutí předsedy VR ze dne 29. září 2005 pověřit Komisi pro vnější vztahy vypracováním stanoviska ke strategii Evropské komise týkající se pokroku v procesu rozšíření;

S OHLEDEM NA své stanovisko k finanční perspektivě - sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu s názvem „Budování naší společné budoucnosti - politické výzvy a rozpočtové prostředky rozšířené Unie v období 2007-2013“ KOM(2004) 101 v konečném znění (CdR 162/2004 fin ⁽¹⁾), zpravodaj: Sir Albert Bore, člen městské rady v Birminghamu (UK, SES));

S OHLEDEM NA své stanovisko k Doporučení Evropské komise týkající se pokroku Turecka na cestě k přistoupení, KOM (2004) 656 v konečném znění, (CdR 495/2005, zpravodajka: paní Helene Lund, radní města Farum (DK/SES));

S OHLEDEM NA své stanovisko k Návrhu rozhodnutí Rady týkajícího se principů, priorit a podmínek obsažených v evropském partnerství s Chorvatskem, KOM (2004) 275 v konečném znění (CdR 499/2004, zpravodaj: pan Gottardo, člen regionální rady Friulsko-Julského Benátska (Itálie/ELS));

S OHLEDEM NA výsledky veřejné internetové konzultace Evropské komise o Budoucím programu pro aktivní evropské občanství 2007-2013;

S OHLEDEM NA rozhodnutí Rady ze dne 26. ledna 2004, kterým se stanoví akční program Společenství na podporu aktivního evropského občanství (občanská účast) (2004/100/ES);

S OHLEDEM NA svůj návrh stanoviska (CdR 50/2006) přijatý Komisí pro vnější vztahy a decentralizovanou spolupráci dne 28. února 2006 (zpravodaj: **pan Gottardo**, člen regionální rady Friulsko-Julského Benátska (Itálie/ELS));

VZHLEDEM ke klíčové roli, kterou občanská společnost hraje v členských zemích při seznamování občanů s projekty evropské integrace a podpoře národních, regionálních a místních orgánů, jež se zabývají ekonomickými, sociálními a politickými otázkami, jež jsou nutné pro úspěšné dokončení procesu přistoupení;

⁽¹⁾ Úř. věst. C 164, 5.7.2005, s. 4.

VZHLEDEM k nutnosti dialogu mezi občanskými společnostmi EU a členských zemí za účelem zrychlení a posílení procesu rozvoje vzájemného pochopení sociálních a politických systémů a vzájemného respektu pro kultury;

VZHLEDEM k přínosu, který s sebou ponese zajištění decentralizovaného přístupu při vytváření sítí občanských společností v EU a členských zemích za účelem rozvoje vzájemného porozumění a šíření informací o evropském integračním procesu;

přijal jednomyslně toto stanovisko na 64. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 26. a 27. dubna 2006 (jednání ze dne 27. dubna).

1. Názory Výboru regionů

1.1 Všeobecné poznámky

Výbor regionů

1.1.1 **vítá** sdělení Evropské komise, jež se snaží realizovat třetí pilíř své strategie, který je založen na dialogu s občanskou společností a týká se Turecka, Chorvatska a budoucích kandidátských zemí;

1.1.2 **souhlasí** zejména s tím, že evropské instituce musejí svou pozornost přesunout směrem k veřejnosti v členských zemích, jež byla v minulosti zanedbávána, co se týče rozhodnutí, následků a příležitostí předchozích rozšíření, a proto integrační proces často chápala jako něco, co jí bylo uloženo, a ne jako něco, k čemu se hlásila;

1.1.3 v návaznosti na závěry Rady ze dne 3. října 2005, jež zdůrazňují nutnost zajištění souhlasu občanů pro proces přistoupení, **se domnívá**, že zprostředkování následků dalšího rozšíření Společenství se nesmí omezovat na občany kandidátských zemí, ale musí se týkat i aktérů občanské společnosti členských států. Schopnost Společenství rozšiřovat se – základní podmínka přistoupení – bude také určována podle stupně do jakého budou občané Unie přijímat další rozšíření;

1.1.4 **podporuje** rozhodnutí Komise zahrnout regionální a místní orgány do politického dialogu, který se má rozvíjet se všemi kandidátskými zeměmi, zatímco budou směřovat k přistoupení k EU; proto **považuje** VR za klíčový subjekt v rámci třetího pilíře strategie Komise, neboť byl přímo vyzván k podpoře dialogu s občanskou společností; proto **žádá**, aby byl přímo zahrnut do budoucí práce Komise v oblasti dialogu s občanskou společností, a to zejména tam, kde se bude jednat o informační a komunikační opatření;

1.1.5 **upozorňuje** na nerovnováhu ve sdělení Komise, jež se téměř výhradně zabývá Tureckem; **domnívá** se, že širší sdělení o třetím pilíři, které by se týkalo všech kandidátských zemí, a ne pouze Turecka a Chorvatska, by bylo bývalo užitečnější;

1.1.6 **uvádí** zejména rozdíl v přístupu Komise k finanční podpoře: pro aktivity vztahující se k Turecku je stanoven minimální – i když provizorní – rozpočet, zatímco pro aktivity vztahující se k Chorvatsku není stanovena finanční podpora žádná;

1.1.7 **se domnívá**, že by mělo být v kompetenci každého členského státu, aby rozhodl jak nejlépe vypracovat informační a integrační politiku pro občany kandidátských zemí, jež jsou obyvateli příslušného členského státu, **je** však **názoru**, že úkolem Komise by měla zůstat formulace společného přístupu, platného pro současné i potenciální kandidátské země, jež by sděloval *důvod existence*, význam a možný přínos evropského integračního procesu, a to prostřednictvím informačních kampaní zaměřených na občany všech kandidátských zemí a prováděných regionálními a místními orgány;

1.1.8 v této souvislosti **zdůrazňuje**, že je nutné svěřit síti evropských občanských společností, jež fungují v občanské společnosti každé kandidátské země a pracují se školami a univerzitami v těchto zemích, úkol – spolu s přiměřenou finanční podporou – úkol sdělit svým občanům informace o historii, institucích, *důvodu existence* a budoucím rozvoji evropského integračního procesu, a zejména smysl evropského občanství, jež po dokončení procesu přistoupení přijmou spolu se svým národním občanstvím;

1.1.9 navíc **navrhuje** zorganizování a institucionalizaci setkání regionálních a místních volených zástupců v rámci EU a jejich protějšků ze všech kandidátských zemí; v současnosti to podle modelů Dohody o stabilizaci a přidružení není zavedený postup, co se týče Chorvatska a potenciálních kandidátských zemí západního Balkánu;

1.2 Současné a nové aktivity: Turecko

1.2.1 **znovu zdůrazňuje** svůj názor, že by bylo přínosné zřídit spolu s tureckými místními orgány Společný poradní výbor, se znepokojením však **konstatuje**, že turecké národní orgány musejí ještě dokončit kroky, jež jsou nutné pro vlastní zřízení SPV VR/Turecko;

1.2.2 **bere na vědomí** návrh Komise zahrnout NO do procesu integrace tureckých občanů do členských států EU, **zdůrazňuje** však, že decentralizovaný přístup se zapojením místních orgánů je pro usnadnění tohoto záměru nezbytný;

1.2.3 **zdůrazňuje** potřebu zvláštní výroční zprávy Komise o respektování práv menšin v Turecku a **domnívá se**, že by bylo vhodné přidělit pevnou částku z předvstupních zdrojů NO a sdružením místních zástupců, jež se zabývají ochranou práv menšin a užíváním menšinových a regionálních jazyků;

1.2.4 **vítá** záměr Komise podporovat organizace, jež podporují práva žen a rovné příležitosti, a **zdůrazňuje** potřebu napomáhat aktivní účasti žen v místní politice a monitorovat ji;

1.2.5 **vítá** zapojení tureckých studentů do programů Společenství Jean Monnet, **považuje** však za nezbytné – za použití nové technologie tam, kde je to vhodné – decentralizovat a rozšířit tento přístup, aby byla účast umožněna také odlehilým univerzitám a studentům, kteří nepokračují ve vyšším vzdělávání;

1.2.6 **vítá** rozvoj mezikulturních výměn, jež by se mohly stát ústředním prvkem dialogu s EU, a **vyzývá** Komisi, zejména její ankarskou delegaci, aby přijala decentralizovaný přístup, který se bude zabývat nevládními organizacemi v odlehilých tureckých regionech a v regionech, kde se mluví menšinovými jazyky, a aby využila programů Společenství *Kultura a média* na podporu zachování těchto jazyků;

1.2.7 **souhlasí** s nutností podporovat dialog mezi náboženskými komunitami a sdruženími a **očekává**, že o tomto dialogu bude v budoucnosti formou sdělení o dialogu s občanskou společností řádně informován;

1.2.8 **se domnívá**, že by bylo užitečné, aby byl VR zapojen do podpory veřejných internetových debat a účastnil se internetových iniciativ, jež Komise organizuje na stránkách poskytujících informace o Turecku;

1.3 *Současné a nové aktivity: Chorvatsko*

1.3.1 **lituje**, že dohoda o stabilizaci a přidružení s Chorvatskem nestanovuje vytvoření Společného poradního výboru VR a chorvatských místních a regionálních orgánů, a **upozorňuje** Komisi na potřebu podpořit tuto žádost VR, aby se zamezilo opakovaným podobným chybám s ohledem na potenciální kandidátské země na západním Balkáně;

1.3.2 **konstatuje**, že Chorvatsko je zapojeno do většího počtu programů Společenství a **vyzývá** k většímu partnerství chorvatských měst a měst EU prostřednictvím programu Občané pro Evropu a k většímu partnerství chorvatských regionů

a regionů EU, zejména regionů v rámci Cíle 1 těch členských států, které k EU přistoupili v roce 2004, a to prostřednictvím programu Leonardo da Vinci a dalších programů;

1.3.3 **upozorňuje** Komisi na nutnost zaměřit se zejména na podporu respektování menšinových jazyků a bilingvismu a práv menšin v chorvatské občanské společnosti;

1.3.4 **vítá** záměr Komise zahrnout programy vyrobené evropskými regionálními a místními vysílacími společnostmi do svých plánů na financování televizních programů, jež veřejnost informují o EU; aby byl zajištěn úspěch těchto programů, **zdůrazňuje** v této souvislosti význam užití regionálních jazyků a jazyků národních menšin;

1.3.5 co se týče nových aktivit, jež mají být vytvořeny s aktivním zapojením chorvatské občanské společnosti, **považuje** za podstatné, aby byla podporována přeshraniční spolupráce, zejména podporou Euroregionů a mezináboženského dialogu;

1.3.6 **bere na vědomí** záměr chorvatské vlády vytvořit národní strategii rozvoje občanské společnosti a zřídit Radu pro rozvoj občanské společnosti, jejímž úkolem bude zajistit to, že přidělování národních finančních zdrojů různým aktivitám chorvatské občanské společnosti, bude probíhat s nezbytnou transparentností.

2. Doporučení Výboru regionů

2.1 *Všeobecná doporučení*

Výbor regionů

2.1.1 **se domnívá**, že by bylo vhodné, aby Komise od roku 2006 vydávala ročně souhrnný a vyváženější dokument o pokroku v dialogu s občanskou společností, přičemž by brala větší ohled na odlišné podmínky všech kandidátských zemí a zahrнула specifickou zprávu o dialogu mezi náboženskými komunitami a sdruženími;

2.1.2 **vyzývá** k tomu, aby byl rozpočet na roční financování aktivit na podporu rozvoje dialogu s občanskou společností, pro každou kandidátskou zemi specifický, pravidelně připojován k budoucím sdělením o dialogu s občanskou společností;

2.1.3 **navrhuje**, aby Komise prozkoumala možnost vytvoření evropské sítě občanské společnosti, jež by respektovala národní, regionální a místní kulturní rozmanitost EU a využívala školy a univerzity za účelem informování veřejnosti v kandidátských zemích a členských státech o historii, kultuře a evropské integraci ostatních států;

2.1.4 **zdůrazňuje**, že dialog by se měl zaměřit na pozitivní aspekty evropské integrace;

2.1.5 **vyzývá** Komisi, aby využívala síť Circom a soukromé televizní kanály v regionech a městech EU a kandidátských zemí pro vysílání televizních programů pro širokou veřejnost za účelem rozvoje dialogu s občanskou společností mezi EU a kandidátskými zeměmi; navíc Komisi **žádá**, aby podpořila účast novinářů z tureckého a chorvatského národního, regionálního a místního tisku i tisku, jež se zabývá menšinami, na plenárních zasedáních VR;

2.1.6 **se domnívá**, že zvláštní pozornost by se měla věnovat rovným příležitostem a úloze ženských sdružení, a proto navrhuje, aby Komise dala přednost projektům NO, jež usilují o zajištění respektování rovných příležitostí a o větší zapojení žen v sociálních a politických aktivitách; v této souvislosti **vyzývá** Komisi, aby pro kandidátské země poskytla specifické programy, vytvořené za účelem boje proti přímé a nepřímé diskriminaci v ekonomickém, sociálním i politickém životě a ve vzdělávacím a mediálním sektoru;

2.1.7 **zdůrazňuje**, že Chorvatsko je v současné době vyloučeno z akčního programu Společenství, jež podporuje orgány, které jsou činné v oblasti aktivního evropského občanství (občanská účast);

2.2 Turecko

2.2.1 **bere na vědomí** odhad Evropské komise, že na pokrytí nákladů na programy pro dialog s občanskou společností na rok 2006 bude třeba prostředků ve výši 40 miliónů eur; v této souvislosti **se omnívá**, že přehled o využití dostupných prostředků, jež by byl vypracován v polovině období, by byl přínosem; a **domnívá se**, že by bylo účinnější přijmout přístup, který bere v úvahu konkrétní potřeby, spíše než přidělovat pevnou částku, jak navrhuje sdělení, s výjimkou předem stanoveného víceletého přidělování prostředků na podporu práce NO a sdružení místních zástupců, jež usilují o ochranu práv menšin a užití rodných jazyků menšin;

2.2.2 **vyzývá** turecké orgány, aby podnikly potřebné kroky k vytvoření Společného poradního výboru tureckých místních orgánů a VR;

2.2.3 **vyzývá** Komisi, aby navýšila finanční prostředky pro programy Jean Monnet a akci Jeana Monneta, které podporují univerzitní kurzy o evropské integraci v zařízeních mimo velká města a také hlavní turecké univerzity; v této souvislosti **se domnívá**, že podobné programy by měly být k dispozici i pro studenty na středoškolském stupni;

2.2.4 s ohledem na zapojení NO z odlehlých oblastí Turecka **doporučuje** vytvoření bližších kontaktů se sdruženími, jež zastupují místní orgány a regionální a místní média;

2.2.5 **vyzývá** Evropskou komisi, aby zesílila svůj apel na turecké orgány, co se týče řádného zastoupení žen v orgánech místní vlády; z tohoto důvodu **vyzývá** k vytvoření každoročně udělované evropské ceny, odměňující zapojení žen do místní politiky v Turecku;

2.2.6 **navrhuje**, aby Komise za účelem podpory partnerství mezi tureckými městy a městy EU využila pomoci členů VR, kteří by každý rok mohli „adoptovat“ určitý počet obecních rad a najít jim partnerské protějšky v EU: to by mohlo proběhnout například na roční konferenci pořádané Komisí spolu s VR;

2.2.7 **vyzývá** Evropskou komisi, aby jej zahrnula do internetové podpory veřejných debat on-line, včetně vytvoření a zahájení internetové stránky, která bude poskytovat informace o rozšíření a o aktivitách organizovaných jako součást dialogu s občanskou společností v Turecku;

2.3 Chorvatsko

2.3.1 **vyzývá** Evropskou komisi, aby od roku 2006 jednoznačně vyčlenila část celkové roční částky, jež je k dispozici v rámci programu předvstupní pomoci, na financování aktivit spojených s dialogem s občanskou společností;

2.3.2 **znovu zdůrazňuje** svůj zájem o dialog s chorvatskými regionálními a místními orgány a **vyzývá** k dohodám o stabilizaci a přidružení s dalšími zeměmi západního Balkánu za výslovným účelem vytvoření Společného poradního výboru s VR;

2.3.3 **navrhuje**, aby byly vytvořeny specifické partnerské programy, které by spojily chorvatské regionální orgány veřejné správy a regiony EU v rámci Cíle 1 (od roku 2007 Cíle konvergence) a které by si vyměňovaly osvědčené postupy ve využívání předvstupních fondů Společenství, a zejména navrhuje, aby regionální partnerské iniciativy byly řádně zaneseny do vzdělávacího programu Leonardo da Vinci;

2.3.4 **navrhuje** zahájení informační kampaně na podporu vzájemného porozumění a šíření evropského poselství na místní úrovni, a to i v jazycích národnostních menšin; měla by být zapojena chorvatská regionální média, včetně těch, jež zastupují národnostní menšiny;

2.3.5 **vyzývá** Evropskou komisi, aby chránila práci organizací občanské společnosti zastupujících národnostní menšiny v Chorvatsku a aby vydávala výroční zprávu o respektování práv národnostních menšin a zaměřila se zejména na užití bilingvismu v místních a regionálních správách;

2.3.6 **navrhuje**, aby Chorvatsku byla od roku 2007 umožněna účast v akčním programu Společenství, jenž podporuje

orgány, které jsou činné v oblasti aktivního evropského občanství (občanská účast);

2.3.7 **navrhuje**, aby Komise požadovala, aby se zástupce občanské společnosti členských států EU mohl jako pozorovatel účastnit Rady pro rozvoj občanské společnosti, kterou zřídila chorvatská vláda.

V Bruselu dne 27. dubna 2006

předseda
Výboru regionů
Michel DELEBARRE

Stanovisko Výboru regionů k následujícím tématům

- sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Společný program pro integraci - Rámec pro integraci státních příslušníků třetích zemí v Evropské unii“
- sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Vzájemné souvislosti migrace a rozvoje: Některé konkrétní pokyny“
- návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o společných normách a postupech v členských státech při vrácení nelegálně pobývajících státních příslušníků třetích zemí

(2006/C 206/06)

VÝBOR REGIONŮ,

s ohledem na sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Vzájemné souvislosti migrace a rozvoje: Některé konkrétní pokyny“ KOM(2005) 390 v konečném znění a „Společný program pro integraci - Rámec pro integraci státních příslušníků třetích zemí v Evropské unii“ KOM(2005) 389 v konečném znění,

s ohledem na návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o společných normách a postupech v členských státech při vrácení nelegálně pobývajících státních příslušníků třetích zemí KOM(2005) 391 v konečném znění,

s ohledem na rozhodnutí Evropské komise ze dne 1. září 2005 požádat Výbor regionů, v souladu s čl. 265 odst. 1 Smlouvy o založení Evropského společenství, o vypracování stanoviska k tomuto tématu,

s ohledem na rozhodnutí svého předsedy ze dne 23. září 2005 pověřit Komisi pro vnější vztahy vypracováním stanoviska k tomuto tématu,